

Příklad na neh. dif. rovnici 2. řádu

Speciální pravou stranu můžeme zpsát ve tvaru: $e^{\alpha x} \cdot A_n(x)$

Řešení pak bude tvaru: $e^{\alpha x} x^r \cdot P_h(x)$

Zde: α je hodnota se v podstatě o "speciální typ pravé strany", pro které $\beta = 0$

Příklad: $y'' - 16y' + 64y = 3x e^{8x}$

Nejprve uvažujeme homogenní rovnici: $y'' - 16y' + 64y = 0$

char. rovnice: $\lambda^2 - 16\lambda + 64 = 0$

$$(\lambda - 8)^2 = 0$$

$$y_0 = c_1 e^{8x} + c_2 x e^{8x} \quad \lambda_{1,2} = 8$$

$$\alpha = 8, \beta = 0 \Rightarrow r = 2, \quad A_n(x) = 3x \rightarrow P_h(x) = Ax + B$$

Partikulární řešení tedy bude tvaru $y_p = (Ax + B)x^2 e^{8x} = (Ax^3 + Bx^2)e^{8x}$

Potom $y_p' = (3Ax^2 + 2Bx)e^{8x} + 8(Ax^3 + Bx^2)e^{8x}$

$$y_p'' = (6Ax + 2B)e^{8x} + 8(3Ax^2 + 2Bx)e^{8x} + 8(3Ax^2 + 2Bx)e^{8x} + 64(Ax^3 + Bx^2)e^{8x}$$

Po dosazení do původní rovnice dostáváme:

$$e^{8x} (64Ax^3 + 48Ax^2 + 6Ax + 64Bx^2 + 32Bx + 2B) - 16e^{8x} (8Ax^3 + 3Ax^2 + 8Bx^2 + 2Bx) + 64e^{8x} (Ax^3 + Bx^2) = 3xe^{8x}$$

Nyní porovnáme koeficienty u jednotlivých mocnin stranách rovnice

$$x^3: 0 = 0$$

$$x^2: 0 = 0$$

$$x: 6A = 3 \Rightarrow A = \frac{1}{2}$$

$$x^0: 2B = 0 \Rightarrow B = 0$$

$$y_p = \underline{\underline{\frac{1}{2} x^3 e^{8x}}}$$

Obecné řešení rovnice: $y = y_0 + y_p$

$$y = \underline{\underline{c_1 e^{8x} + c_2 x e^{8x} + \frac{1}{2} x^3 e^{8x}}}$$

Řešení minulé DD

Zadáni: $(2x+1)y' + y = x$

Řešení: $y' + \frac{y}{2x+1} = \frac{x}{2x+1}$ $p(x) = \frac{1}{2x+1}$, $P(x) = \frac{1}{2} \ln(2x+1)$

$$(y e^{\frac{1}{2} \ln(2x+1)})' = \frac{x}{2x+1} e^{\frac{1}{2} \ln(2x+1)}$$

$$(y \sqrt{2x+1})' = \frac{x}{2x+1} \sqrt{2x+1}$$

$$y \sqrt{2x+1} = \int \frac{x}{2x+1} \sqrt{2x+1} dx \quad \left| \begin{array}{l} 2x+1 = t^2 \rightarrow x = \frac{t^2-1}{2} \\ 2dx = 2t dt \\ dx = t dt \end{array} \right. = \int \frac{t^2-1}{2t^2} \cdot t t dt =$$

$$= \int \frac{t^2-1}{2} dt = \frac{t^3}{6} - \frac{t}{2} + C = \frac{(2x+1)^{3/2}}{6} - \frac{(2x+1)^{1/2}}{2} + C$$

$$y = \frac{2x+1}{6} - \frac{1}{2} + \frac{C}{\sqrt{2x+1}} = \frac{2x}{6} + \frac{1}{6} - \frac{1}{2} + \frac{C}{\sqrt{2x+1}}$$

$$y = \underline{\underline{\frac{x-1}{3} + \frac{C}{\sqrt{2x+1}}}}$$

Toslední příklad je minulé hodiny, který jste si nejspíše nestihli opsát

Zadáni: $y'' + y' + 2y = 0$

Řešení: charakteristika: $\lambda^2 + \lambda + 2 = 0$

$$\Delta = 1 - 4 \cdot 2 = -7 \quad \sqrt{\Delta} = \sqrt{-7} = \sqrt{-1} \sqrt{7} = i\sqrt{7}$$

$$\lambda_{1,2} = \frac{-1 \pm i\sqrt{7}}{2} \quad \left\langle \begin{array}{l} -\frac{1}{2} + i\frac{\sqrt{7}}{2} \\ -\frac{1}{2} - i\frac{\sqrt{7}}{2} \end{array} \right.$$

Potom $y = \underline{\underline{e^{-\frac{1}{2}x} \left[c_1 \cos\left(\frac{\sqrt{7}}{2}x\right) + c_2 \sin\left(\frac{\sqrt{7}}{2}x\right) \right]}}$